

DOCENTENHANDLEIDING

Incassotraject Geldlessenproeverij 2021

Organisatie: Money Start

Contactpersoon: Loes van Geffen

E-mailadres: info@moneystart.nl

Telefoon: 06 42619491

Van welk (les) programma is dit de proefles? 'Hoe word je rijk?'

Website: www.hoewordjelijk.nl

Doelgroep: VO (bovenbouw)

Werkvorm: Film, opdracht en nabespreken

Thema/onderwerp: Incassotraject

INHOUDSOPGAVEN

1. HOE WORD JE RIJK?	3
1.1 LEERDOEL: Na deze les kan/weet de leerling...	3
1.2 VOORBEREIDING OP DE LES	3
1.3 OPBOUW VAN DE LES	4
2. DE OPDRACHTEN MET DE ANTWOORDEN	5
2.1 HEB JE WEL EENS EEN REKENING GEKREGEN OF GEZIEN?	5
OPDRACHT 1 – WAT IS EEN REKENING?	5
OPDRACHT 2 – WAAR KAN JE DIE VOOR KRIJGEN?	5
2.2 KAN JE EEN REKENING NIET BETALEN?	6
OPDRACHT 3 – WAAROM BETAAL JE EEN REKENING NIET?	6
OPDRACHT 4 – FILM EN TERMEN	8
3. PRINTVERSIE OPDRACHTEN VOOR LEERLINGEN	9
4. BEGRIPPEN VOOR DOCENT	11

1. HOE WORD JE RIJK?

Hoe word je rijk?' richt zich op leerlingen van 15 tot 18 jaar in het voortgezet onderwijs en stelt zich tot doel om met een zorgvuldig uitgedacht onderwijsprogramma jongeren noodzakelijke tools mee te geven om niet in de schulden te komen na de 18e verjaardag.

In intensieve samenwerking met jongerenschuldhulpverleners zijn zes lessen uitgedacht, die op een gedetailleerde manier onderwijzen wat jongeren wel en niet moeten doen om niet in de schulden te komen. De onderwerpen van de lessen zijn de belangrijkste oorzaken waardoor jongeren de meeste schulden maken. De onderwerpen zijn 18 jaar worden, handtekening en (mobiele telefonie) contract, boetes, fraude, zorgverzekering, studiefinanciering en het incassotraject.

Onderzoek van Money Start wijst uit dat de grootste schulden worden gemaakt in het incassotraject. Daarom voor deze kennismakingsles een verkorte versie van de Incasso les van 'Hoe word je rijk?'

Onderdeel hier van is de film <https://vimeo.com/254194577>. Er zijn opdrachten voor de klas naar aanleiding van de film als docent bespreek je die klassikaal met de leerlingen.

1.1 LEERDOEL: Na deze les kan/weet de leerling...

- wat een incassotraject is, wanneer deze ingezet wordt en hoe het incassotraject werkt;
- hoe snel de kosten oplopen bij het niet reageren op aanmaningen, deurwaarders en oproepen om voor de rechter te verschijnen in een incassotraject;
- dat het contact onderhouden met schuldeiser(s) een noodzaak is;
- hoe hij moet omgaan met deurwaarders en incassobureaus;
- wat het betekent om een regeling te treffen en hoe je dit doet;
- dat hij op tijd hulp zoekt, als het niet lukt;

1.2 VOORBEREIDING OP DE LES

- Lees deze docentenhandleiding. In deze handleiding staan ook de antwoorden op de vragen en opdrachten.
- Bekijk de film zelf van te voren, zodat je weet waar de film over gaat
- Check de begrippenlijst, zodat je deze begrippen kent

- Besluit of je de opdrachten gaat printen voor de leerlingen, zo niet bereid dat voor hoe je de opdrachten aan de leerlingen presenteert of bijvoorbeeld op het bord schijft.
- Zet de film klaar

1.3 OPBOUW VAN DE LES

- Bespreek met de leerlingen waar de les over gaat.
- Plant zaadjes wat betreft de onderwerpen, dit komt later in de les terug: herhaling. Ga er niet op in en geef nog geen antwoord!
  - Een rekening wordt steeds duurder als je hem niet betaalt
  - Denk daarom voordat je bijvoorbeeld een telefooncontract aangaat of je hem kan betalen 1 of 2 jaar lang.
  - Incassotraject gaat over stappen om ervoor te zorgen dat je betaalt
  - Vraag of ze weten wat een deurwaarder is, maar ga er nog niet uitgebreid op in.
- Zet de film aan (<https://vimeo.com/254194577>)
- Film: trailer Week van het geld
- Film: gesproken introductie door rapper van 'Hoe word je rijk?'
- Film: rap van 'Hoe word je rijk?'
- Slide: BLIJF IN GESPREK -> zet de film stil (minuut 2.19)
- Doe opdracht 1 en 2
- Film: straatinterviews
- Slide: BLIJF IN GESPREK -> zet de film stil (minuut 4.16)
- Doe opdracht 3
- Film: interview deurwaarder
- Film: straatinterviews
- Slide: BLIJF IN GESPREK -> eventueel film stilzetten om na te bespreken
- Film: trailer Week van het geld
- Doe opdracht 4
- Sluit de les af met wat de leerlingen hebben geleerd (zie leerdoelen)

2. DE OPDRACHTEN MET DE ANTWOORDEN

2.1 HEB JE WEL EENS EEN REKENING GEKREGEN OF GEZIEN?

Stel de vraag: Wie heeft er wel eens een rekening gehad? Wie weet waar je een rekening voor kan krijgen?

Onderstaande opdrachten kan je uitprinten en uitdelen, maar je kan de opdrachten ook mondeling doen.

OPDRACHT 1 – WAT IS EEN REKENING?

Omcirkel het juiste antwoord:

Een rekening is een geldbedrag dat je moet betalen als:

Je niets koopt. ja/nee

Je gaat studeren. ja/nee

Je een boete hebt gekregen. ja /nee

Je dat leuk vindt. ja/nee

OPDRACHT 2 – WAAR KAN JE DIE VOOR KRIJGEN?

Vul het juiste woord in op de puntjes:

1. Lesgeld 2. Premie 3. Abonnementsgeld 4. Boete

Als je een rekening van het ROC krijgt kan dit..... zijn **(1)**

Als je een rekening van het CJIB krijgt dan heb je een.....**(4)**

CJIB is Centraal Justitieel Incasso Bureau

Iedere maand betaal je..... voor je zorgverzekering **(2)**

Als je een handtekening onder een telefoonabonnement zet betaal je iedere maand .....(3)

Introduceer het onderwerp 'vaste lasten' en 'automatisch incasso'. Vaste lasten zijn kosten die iedere maand weer terug komen en dat geld moet je dan wel hebben. Vaste lasten zijn zorgverzekering, telefoonabonnement, geld voor school enzovoort. Automatisch incasso regelen, dat kan je direct regelen vaak. Dan schrijven ze het geld automatisch af.

2.2 KAN JE EEN REKENING NIET BETALEN?

Stel als laatste de vraag: Kan je je voorstellen dat je een rekening niet betaalt of enveloppen dicht laat? Ga het gesprek aan met de klas en laat hen voorbeelden bedenken)

Lees opdracht 3: waarom zou je een rekening niet betalen? Kan je daar voorbeelden van geven?

Bekijk de film → straatinterviews
Introduceer de film, wat gaan ze zien, vertel de leerlingen dat ze naar straatinterviews gaan kijken.

Film: Straatinterviews

Doe opdracht 3 mondeling en klassikaal : waarom betaal je een rekening niet?

OPDRACHT 3 – WAAROM BETAAL JE EEN REKENING NIET?

Bedenk redenen waarom iemand een rekening niet zou kunnen betalen?

- 1 Geen geld, omdat er bijvoorbeeld een boete binnen is gekomen of onverwachte zorgkosten

- 2 Baantje verloren en daardoor minder inkomen
- 3 Niet goed nagedacht en een te duur abonnement aangeschaft

- Ga in gesprek met de klas:
  - Wat is de reden dat de jongeren in de films hun rekening niet te betalen?
  - Kan jij je voorstellen dat je een rekening niet betaald?
Geen geld voor de rekening
- Geld liever aan iets anders besteden
- Leg uit dat het eigenlijk gek is om een rekening niet te betalen. Net als werken voor een bedrijf en dan niet uitbetaald krijgen.

Bekijk de Incassofilm

Leg eerst de opdracht uit. Tijdens het bekijken van de film moeten de leerlingen op het opdrachtvel aankruisen welke woorden ze in de film horen. In het werkboekje staan alle woorden die met een incassotraject te maken hebben. De leerlingen kruisen alléén de woorden aan die ze horen in de film en kruisen ook gelijk aan of ze de betekenis van het woord kennen of niet.

Gebruik de volgende link om de film van het "Incassotraject" te bekijken:
www.hoewordjelijk.nl/het-project/films/

- Laat één leerling uit de klas alle termen oplezen, zodat iedereen ze een keer gehoord heeft. Vertel de leerlingen dat achterin het werkboekje alle termen uitgelegd staan en dat ze het boekje mee naar huis mogen nemen.
- Vraag aan de docent van de klas om in een volgende les de film nogmaals te bekijken en nogmaals aandacht te besteden aan het incassotraject.
- Na de film bespreek je de termen samen met de leerlingen. Laat hen elkaar uitleggen wat de termen betekenen.

OPDRACHT 4 – WAT IS EEN INCASSOTRAJECT? FILM/TERMEN

KRUIS DE WOORDEN AAN DIE IN DE FILM VOORKOMEN

Zet de woorden op het bord, of gebruik de 2 pagina's hierna als printversie voor alle opdrachten.

De woorden die in de film voorkomen, zijn:

kruis de woorden aan die in de film voorkomen

Woorden	In de film	Het woord begrijp ik wel	Het woord begrijp ik niet
Abonnement afsluiten	JA / NEE		
Rekeningen	JA / NEE		
Regeling	JA / NEE		
Betalingsherinnering	JA / NEE		
Aanmaning	JA / NEE		
Dwangbevel	JA / NEE		
Geen brief open maken	JA / NEE		
Deurwaarder	JA / NEE		
Politie aan de deur	JA / NEE		
Beslaglegging spullen	JA / NEE		
Uitspraak van de rechter	JA / NEE		
Beslagleggen op spullen moeder	JA / NEE		
Open de deur	JA / NEE		
Ga in gesprek	JA / NEE		
Zorg voor een regeling	JA / NEE		

3. PRINTVERSIE OPDRACHTEN VOOR LEERLINGEN

OPDRACHT 1 – WAT IS EEN REKENING?

Omcirkel het juiste antwoord:

Een rekening is een geldbedrag dat je moet betalen als:

Je niets koopt.	ja/nee
Je gaat studeren.	ja/nee
Je een boete hebt gekregen.	ja /nee
Je dat leuk vindt.	ja/nee

OPDRACHT 2 – WAAR KAN JE DIE VOOR KRIJGEN?

Vul het juiste woord in op de puntjes:

1. Lesgeld   2. Premie   3. Abonnementsgeld   4. Boete

Als je een rekening van het ROC krijgt kan dit..... zijn

Als je een rekening van het CJIB krijgt dan heb je een.....

CJIB is Centraal Justitieel Incasso Bureau

Iedere maand betaal je..... voor je zorgverzekering

Als je een handtekening onder een telefoonabonnement zet betaal je iedere maand .....

OPDRACHT 3 – WAAROM BETAAL JE EEN REKENING NIET?

Bedenk redenen waarom iemand een rekening niet zou kunnen betalen?

OPDRACHT 4 – WAT IS EEN INCASSOTRAJECT? FILM/TERMEN

kruis de woorden aan die in de film voorkomen

Woorden	In de film	Het woord begrijp ik wel	Het woord begrijp ik niet
Abonnement afsluiten	JA / NEE		
Rekeningen	JA / NEE		
Regeling	JA / NEE		
Betalingsherinnering	JA / NEE		
Aanmaning	JA / NEE		
Dwangbevel	JA / NEE		
Geen brief open maken	JA / NEE		
Deurwaarder	JA / NEE		
Politie aan de deur	JA / NEE		
Beslaglegging spullen	JA / NEE		
Uitspraak van de rechter	JA / NEE		
Beslagleggen op spullen moeder	JA / NEE		
Open de deur	JA / NEE		
Ga in gesprek	JA / NEE		
Zorg voor een regeling	JA / NEE		

4. BEGRIPPEN VOOR DOCENT

Incassotraject: De stappen die volgen wanneer je een rekening niet betaald. Elke stap is anders en heeft als doel jou te laten betalen. Hoe meer stappen zij moeten zetten hoe hoger jouw schuld wordt.

Er zijn 2 trajecten:

- Minnelijk incassotraject

Het moment waarop het incassobureau wordt ingeschakeld start het minnelijke traject. Er is nog geen rechter die zich ermee hoeft te bemoeien. De debiteur wordt op verschillende manieren verzocht te betalen. Hier komen extra kosten bij.

- Gerechtigd incassotraject

Wanneer een debiteur, ondanks bemoeienis van een incassobureau, nog niet betaald heeft komt de deurwaarder om de hoek waaien. Vanaf dit moment start het gerechtelijk traject. Het heet gerechtelijk omdat de rechter toestemming moet geven aan de deurwaarder om zijn werk te kunnen doen. De deurwaarder is bevoegd tot beslaglegging.

Incasseren: geld innen ofwel ontvangen.

Debiteur: als jij nog geld moet betalen aan een bedrijf of winkel terwijl je het product of de dienst al hebt afgenomen, dan ben je debiteur.

Crediteur: Het bedrijf of de winkel die nog geld van jou krijgt is de crediteur.

Schuldeiser: diegene die nog geld van jou krijgt en dit ook opeist

Schuldenaar: jij als debiteur bent nog geld verschuldigd aan de crediteur

Factuur: ander woord voor rekening. Je hebt een dienst of product afgenomen en nu ontvang je daarvoor de rekening die je moet betalen.

Betalingsherinnering: Wanneer je de rekening niet hebt betaald sturen ze jou een herinneringsbrief met het vriendelijk verzoek om alsnog binnen 14 dagen te betalen.

Aanmaning: Wanneer je ook niet hebt gereageerd op de herinnering krijg je nog een brief die nu een aanmaning heet. Het bedrijf maant je nu nogmaals aan, maar dan een stuk serieuzer, om alsnog te betalen en wel zo snel mogelijk. Hier zitten vaak extra kosten aan verbonden die jij moet betalen.

Sommatie: Dit is ook een aanmaning maar nu staat erbij wat de gevolgen voor jou zijn als je niet betaald. Dit kan bijvoorbeeld afsluiting betekenen of je wordt overgedragen aan een incassobureau.

WIK brief: Wet Incassokosten brief waarin staat dat er nog een factuur op je naam openstaat en je nog 14 dagen hebt om te betalen. Heb je dan nog steeds niet betaald dan wordt je overgedragen naar een incassobureau en komen er incassokosten bij. **Deze brief vervangt tegenwoordig de betalingsherinneringen, aanmaningen en sommaties!**

Incassobureau: Een bureau wat wordt ingehuurd om alsnog de openstaande schuld bij jou te innen. Dit mogen ze alleen door jou hierover te informeren. Ook hierbij zitten extra kosten die jij moet betalen en hierdoor hopen ze dat je alsnog betaald. Vanaf nu moet je communiceren met het incassobureau en niet meer met het bedrijf waar je de rekening hebt laten oplopen.

Incassokosten: De kosten die het incassobureau extra berekend en bij jou in rekening brengt. Ze mogen niet zomaar zelf bedragen verzinnen maar moeten zicht houden aan de bedragen die staan in de Wet Incasso Kosten.

Deurwaarder: Wanneer het een incassobureau niet lukt om de schuld bij jou te innen kan het bedrijf ervoor kiezen om een deurwaarder in te schakelen. Een benoemde ambtenaar, dus benoemd door de rechter, die namens het CJIB bij jou alsnog het geld komt halen. Hij komt bij jou aan de deur om een regeling te treffen of hij komt aankondigen dat hij beslag gaat leggen. Dit kan hij op 3 manieren doen:

- Beslag leggen op al je spullen
- Beslag leggen op je inkomen
- Beslag leggen op je bankrekening

Beslaglegging: een handeling uitgevoerd door de deurwaarder, met toestemming van de rechter, waardoor datgene waar beslag op is gelegd niet meer van jou is maar van de deurwaarder.

Regeling: Een afspraak die je maakt met het bedrijf waarvan je de rekening hebt ontvangen om in termijnen te betalen. Ook valt er vaak nog op het allerlaatste moment een regeling te treffen met de deurwaarder maar dan zijn de kosten al flink opgelopen. Zonde!

Termijnen: wanneer je een rekening niet in een keer kunt betalen kan je, in overleg met het bedrijf, in stukjes ofwel in delen betalen.

Voor de rechter komen: Wanneer je er ook met de deurwaarder niet uitkomt, mag je voor de rechter verschijnen en uitleggen waarom de rekening nou nog steeds niet betaald is. De kosten die hier extra bijkomen zijn heel hoog en ook weer voor jou w eigen rekening!

Vonnis: uitspraak ofwel beslissing van de rechter.

Executietraject: De uitvoering van het vonnis. Bijvoorbeeld: rechter beslist dat deurwaarder beslag mag leggen op de spullen van de debiteur. Deurwaarder gaat enkele dagen later naar het huis van de debiteur en legt daar beslag op zijn spullen.